MOKYMOSI VEIKLŲ BE KOMPIUTERIO RINKINYS

Sprendimų ekstremaliojoje situacijoje komitetas

Šios bendradarbiavimu grįstos veiklos be kompiuterio metu dalyviai sudaro reagavimo į ekstremaliąją situaciją komitetą. Jo užduotis – suvaldyti netikėtą kritinę situaciją, pavyzdžiui, atsargų trūkumą, viešosios tvarkos incidentą ar organizacijos veiklos sutrikimą. Dirbdami komandomis, dalyviai turi greitai įvertinti padėtį, pasiskirstyti vaidmenimis ir derinti sprendimus, kai laiko nedaug.

Kiekviena komanda gauna vis naujos informacijos apie krizę: apribojimus, pasikeitusias aplinkybes ir prieštaringus prioritetus. Dalyviai bendradarbiauja pasiskirstydami vaidmenimis (pvz., koordinatoriaus, analitiko, komunikacijos specialisto), nustatydami veiksmų prioritetus ir priimdami bendrus sprendimus, kartu prisitaikydami prie kintančių sąlygų.

Tikslinė grupė

☐ Žemos kvalifikacijos suaugusieji, kurių skaitmeninės kompetencijos menkos;
☑ Žemos kvalifikacijos suaugusieji, kurie yra įgiję ribotą formalųjį išsilavinimą ar kvalifikaciją;
☑ Žemos kvalifikacijos suaugusieji, retai dalyvaujantys mokymosi visą gyvenimą veiklose ar mokymuose.

Mokymosi tikslai

Šios veiklos metu suaugusieji besimokantieji ugdys gebėjimus:

- analizuoti sudėtingas ir kintančias situacijas ir nustatyti pagrindinius elementus, apribojimus ir tarpusavio ryšius;
- taikyti dekompozicijos principą: suskaidyti problemą į lengviau valdomas užduotis, nustatyti prioritetus ir sprendimų priėmimo etapus;
- atpažinti šablonus ir ryškėjančias tendencijas kintančioje ar neišsamioje informacijoje;
- taikyti abstrakcijos principą: susitelkti į svarbiausius duomenis ir atsiriboti nuo neesminių detalių, ypač esant

Co-funded by the European Union

CC BY NC SA

Šis projektas bendrai finansuotas Europos Komisijos programos „ERASMUS+“ lėšomis. Šiame leidinyje išreiškiama tik autorių nuomonė. Nei Europos Komisija, nei SEPIE negali būti laikomos atsakingomis už šiame leidinyje pateiktos informacijos naudojimą.

Tema

Krizių valdymas ir bendradarbiavimu grįstas sprendimų priėmimas ekstremaliosiose situacijose

Trukmė

60–90 min.

Lygis

Vidutinis

Taikomi informatinio mąstymo principai

☑ Dekompozicija
☑ Šablonų atpažinimas
☑ Abstrakcija
☑ Algoritminis mąstymas

Metodinis požiūris

☐ Žaidybinimas
☑ Mokymasis sprendžiant iššūkius
☑ Mokymasis bendradarbiaujant
☐ Patirtinis mokymasis

apribojimams;
- kurti ir taikyti struktūruotus sprendimų priėmimo būdus sudėtingose situacijose.

Kompetencijų sritys

a) Inovacijų kompetencijos

☐ Kūrybiškumas
☑ Kritinis mąstymas
☑ Problemų sprendimas
☐ Bendravimas
☑ Bendradarbiavimas

b) Informacinio raštingumo kompetencijos

☑ Gebėjimas rasti, suprasti ir kritiškai analizuoti informaciją
☐ Skaitmeninio ir vaizdinio turinio interpretavimas
☐ Žiniasklaidos įtakos ir šališkumo suvokimas

c) Gyvenimo ir karjeros kompetencijos

☑ Lankstumas ir gebėjimas prisitaikyti
☑ Iniciatyvumas ir savarankiškumas
☐ Socialumas ir tarpkultūrinė kompetencija
☑ Produktyvumas
☑ Lyderystė ir atsakomybė

Mokymosi rezultatai

Atlikę veiklą suaugusieji besimokantieji geba:

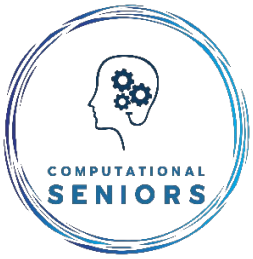
- sisteminti ir interpretuoti kintančią informaciją sudėtingose situacijose;
- nustatyti pagrindinius problemos sprendimui įtakos turinčius elementus bei apribojimus ir įvertinti jų svarbą;
- suskaidyti sudėtingas situacijas į lengviau valdomus elementus, užduotis ar procesus;
- atpažinti šablonus ir tendencijas kintančioje informacijoje ir jais remtis priimant sprendimus;
- taikyti struktūruotus ir pagrįstus sprendimų priėmimo būdus sudėtingomis aplinkybėmis;
- derinti ir koreguoti veiksmus, remdamiesi bendru situacijos supratimu ir nauja informacija.

Fasilitatoriaus užrašai

- Krizės scenarijų pristatykite etapais (pradinė situacija → nauja informacija → krizės paaštrėjimas), kad imituotumėte sprendimų priėmimą realiuoju laiku.
- Užtikrinkite, kad vaidmenys būtų aiškiai apibrėžti ir reikalingi bendradarbiavimui (pvz., koordinatoriaus,

analitiko, komunikacijos specialisto, logistikos vadovo).

- Skatinkite komandų narius bendrauti struktūruotai: trumpai pristatyti naują informaciją ir aiškiai pagrįsti sprendimus.
- Pateikite prieštaringos ar neišsamios informacijos, kad dalyviai turėtų nustatyti prioritetus ir kritiškai mąstyti.

Co-funded by
the European Union

Sprendimų ekstremaliojoje situacijoje komitetas

1 žingsnis. Sudarykite komitetą ir išsiaiškinkite krizės aplinkybes

Dalyviai suskirstomi į komandas, kurios tampa „Sprendimų ekstremaliojoje situacijoje komitetais“. Kiekviena komanda gauna pradinį krizės scenarijų (pvz., apie atsargų trūkumą, viešosios tvarkos incidentą ar sistemos gedimą) ir neišsamią informaciją apie skubiai spręstiną situaciją.

Pirmiausia komandos išsiaiškina, kas žinoma, kokios informacijos trūksta ir kokia grėsmė kyla šiuo metu. Kad bendradarbiavimas vyktų sklandžiai, jos pasiskirsto vaidmenimis (pvz., koordinatoriaus, analitiko, komunikacijos specialisto, logistikos vadovo).

Informatinio mąstymo akcentas – dekompozicija: krizės skaidymas į pagrindinius elementus, tokius kaip suinteresuotosios šalys, ištekliai, rizikos ir skubios užduotys.

2 žingsnis. Reaguokite į naują informaciją apie krizę

Fasilitatorius iššūkį pristato etapais, palaipsniui pateikdamas naujos informacijos (pvz., apie problemos paaštrėjimą, prieštaringus pranešimus, išteklių apribojimus ar išorinį spaudimą).

Komandos nuolat analizuoja naują informaciją, koreguoja prioritetus ir derina veiksmus, kad pasirinktų tinkamiausią sprendimą. Komunikacija ir veiksmų derinimas itin svarbūs, nes sprendimus reikia priimti per trumpą laiką.

Informatinio mąstymo akcentai – šablonų atpažinimas: ryškėjančių tendencijų ir pasikartojančių krizės problemų nustatymas; abstrakcija: nereikšmingos ar dėmesį blaškančios informacijos atmetimas, susitelkiant į svarbiausius duomenis.

3 žingsnis. Nuspręskite, pagrįskite ir pristatykite reagavimo planą

Kiekviena komanda parengia galutinį suderintą krizės valdymo veiksmų planą. Ji nusprendžia, kokių veiksmų imtis, kokia tvarka juos atlikti ir kas atsakingas už kiekvieną žingsnį.

Komandos pristato savo sprendimą, paaiškina plano logiką ir aptaria, kaip sprendė neapibrėžtumo keliamus sunkumus bei derino sprendimus patirdamos spaudimą. Po pristatymų vyksta refleksija ir lyginamos skirtingos strategijos.

Informatinio mąstymo akcentas – algoritminis mąstymas: nuoseklaus reagavimo plano kūrimas, kad

bendradarbiaujant būtų išspręsta sudėtinga ir skubi problema.

VEIKLOS KORTELĖS

Sprendimų ekstremaliojoje situacijoje komitetas

Kortelių kategorijos

- **Komandos vaidmenys**
- **Pradinė informacija**
- **Įvykiai**
- **Ištekliai**

Svarbos lygiai

- **Esminė**
  Būtina atsižvelgti
- **Didelė**
  Svarbu atsižvelgti
- **Vidutinė**
  Naudinga atsižvelgti

Šis projektas bendrai finansuotas Europos Komisijos programos „ERASMUS+“ lėšomis. Šiame leidinyje išreiškiama tik autorių nuomonė. Nei Europos Komisija, nei SEPIE negali būti laikomos atsakingomis už šiame leidinyje pateiktos informacijos naudojimą.

Atspausdinkite skaidres ir sukarpykite, kad galėtumėte naudoti šioje veikloje.

Co-funded by
the European Union

KOORDINATORIUS

Vadovauja diskusijai.

Įtraukia visus dalyvius.

Padeda priimti sprendimus.

INFORMACIJOS ANALITIKAS

Peržiūri gautą informaciją.

Nustato svarbius faktus.

Pastebi informacijos spragas.

KOMUNIKACIJOS SPECIALISTAS

Aiškiai paaiškina sprendimus.

Rengia pranešimus visuomenei.

Užtikrina informacijos nuoseklumą.

LOGISTIKOS VADOVAS

Koordinuoja žmonių darbą ir išteklių naudojimą.

Nustato įrangos ir atsargų naudojimo prioritetus.

INFORMACIJA

Galima pasitelkti tik dvi reagavimo komandas.

INFORMACIJA

Biudžetas ribotas.

INFORMACIJA

Kai kurie keliai užblokuoti.

INFORMACIJA

Dalis gyventojų pateiktos informacijos gali būti netiksli.

NUKENTĖJUSIŲJŲ SKAIČIUS

Nukentėjo daugiau žmonių, nei pranešta iš pradžių.

Peržiūrėkite prioritetus.

Svarba: esminė

PAPILDOMA PAGALBA

Savanorių grupė siūlo pagalbą.

Kaip ją pasitelksite?

Svarba: esminė

REAGAVIMO KOMANDA

Viena reagavimo komanda nebegali padėti.

Perskirstykite atsakomybes.

Svarba: esminė

ORŲ PROGNOZĖ

Oras blogėja.

Susisiekimas pasunkės.

Svarba: esminė

TRANSPORTO PRIEMONĖ

Gali pristatyti atsargas arba vežti žmones.

Svarba: didelė

SAVANORIŲ GRUPĖ

Gali padėti atlikti specialių žinių nereikalaujančias užduotis.

Svarba: didelė

RYŠIO ĮRANGA

Padeda derinti komandų veiksmus.

Svarba: didelė

SKUBIOS PAGALBOS BIUDŽETAS

Galima skirti vienam papildomam ištekliui įsigyti.

Svarba: didelė